

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 728/2023
05.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Милене Рашић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Николе Жарковића и адвоката Драгића Радовановића, поднетим против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 706/22 од 08.12.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 138/23 од 20.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 05.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Николе Жарковића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К 706/22 од 08.12.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 138/23 од 20.04.2023. године, док се захтев за заштиту законитости, адвоката Драгића Радовановића, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К 706/22 од 08.12.2022. године, окривљена АА, оглашена је кривом због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ и осуђена на казну затвора у трајању од једне године, коју ће издржавати у просторијама у којима станује на означеној адреси, уз примену електронског надзора, које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те је одређено да ће суд, уколико окривљена једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора. Окривљена је истом пресудом осуђена на новчану казну у износу од 800.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од три месеца од правноснажности пресуде, те је одређено да ће суд, ако окривљена не плати новчану казну у наведеном року, исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од једне године. На

основу члана 262. став 1. и 264. став 1. ЗКП, окривљена је обавезана да суду плати паушал у износу од 15.000,00 динара, у року од 15 дана од правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 138/23 од 20.04.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА, адвоката Николе Жарковића, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљене, адвокат Никола Жарковић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и побијане правноснажне пресуде преиначи тако што ће окривљену ослободити од оптужбе; и

- адвокат Драгић Радовановић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљену ослободити од оптужбе као и да на основу члана 488. став 2. ЗКП, окривљену и браниоца обавести о седници већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене адвоката Николе Жарковића, Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтеву браниоца окривљене, адвоката Николе Жарковића, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Николе Жарковића је неоснован, док је захтев за заштиту законитости адвоката Драгића Радовановића, недозвољен.

Бранилац окривљене АА, адвокат Никола Жарковић, у захтеву за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са образложењем да у радњама због којих је окривљена оглашена кривом и осуђена правноснажном пресудом, стоје законска обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. КЗ, али и обележја привредног преступа из члана 202. став 2. Закона о планирању и изградњи, тако да се наведена повреда закона огледа у томе што дело за које је окривљена осуђена није кривично дело, већ исто представља привредни преступ по одредбама Закона о планирању и изградњи из ког разлога је, према ставу одбране, окривљену требало ослободити од оптужбе. У вези са наведеним, бранилац се у захтеву позива на пресуду Врховног касационог суда Кзз 615/19 од 03.07.2019. године, у којој је Врховни касациони суд заузео став да окривљеног треба ослободити од оптужбе у ситуацији када се радње могу подвести под законски опис прекршаја из Закона о планирању и изградњи, а да се, иако се у наведеној пресуди ради о прекршају, аналогијом може закључити да на исти начин треба поступити и када је у питању привредни преступ, као што је то овде случај.

Врховни суд је изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене оценио као неосноване, из следећих разлога:

Кривично дело из члана 219а став 2. Кривичног законика чини лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу, које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе, док је ставом 3. истог члана прописано кажњавање лица из става 1. и 2. тог члана које је наставило започету градњу када је издато решење о обустави радова.

Из чињеничног описа кривичног дела означеног у изреци првостепене пресуде, за које је окривљена АА оглашена кривом, произлазе сва законска обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези става 2. Кривичног законика, како објективна обележја, која се односе на радњу извршења – у време и на месту ближе означеном у изреци пресуди, као одговорно лице у правном лицу „АА Invest Group d.o.o. Београд“, које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе, када је издато решење о обустави радова, наставило започету градњу, што је учинило и након доношења решења грађевинске инспекције о затварању градилишта, а све на начин ближе описан у изреци правноснажне пресуде, тако и субјективна обележја кривичног дела која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљене за извршење кривичног дела, који укључује и свест о забрањености дела.

Према одредби члана 423. тачка 1) ЗКП, пресуду којом се окривљени ослобађа од оптужбе суд ће изрећи ако је дело за које је оптужен није кривично дело, а нема услова за примену мере безбедности.

Одредбом члана 14. став 1. КЗ, прописано је да је кривично дело оно дело које је законом одређено као кривично дело, које је противправно и скривљено, а у ставу 2. истог члана да нема кривичног дела уколико је искључена противправност или кривица, иако постоје сва обележја кривичног дела одређеног законом.

Противправност као конститутивно обележје општег појма кривичног дела из члана 14. став 1. КЗ, искључују дело малог значаја (члан 18. КЗ), нужна одбрана (члан 19. КЗ), и крајња нужда (члан 20. КЗ), док кривицу, која је такође обележје општег појма кривичног дела, искључују неурачунљивост (члан 23. КЗ), неотклоњива стварна заблуда (члан 28. КЗ) и неотклоњива правна заблуда (члан 29. КЗ).

Сходно наведеном, суд ослобађајућу пресуду на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, доноси, када кривично дело за које је окривљени оптужен не садржи сва обележја тог кривичног дела одређена законом, као и када је, иако постоје сва законска обележја кривичног дела, искључена противправност или кривица, а нема услова за примену мере безбедности. Чињеница да су исте противправне радње предвиђене Законом о планирању и изградњи у члану 202. став 2. у вези става 1. као привредни преступ, као и у члану 219а став 3. у вези става 2. Кривичног законика, не обавезује суд да окривљеног ослободи од оптужбе, када у његовим радњама стоје сва обележја кривичног дела, као у конкретном случају.

Следствено изнетом, неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Николе Жарковића указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, с обзиром на то да се у радњама окривљене стичу сви објективни и субјективни елементи кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219. став 3. у вези става 2. КЗ, за које је правноснажном пресудом и оглашена кривом.

Поред изнетог, а имајући напред наведено, као и судску праксу овог суда (Кзз 1214/2022, Кзз 1346/2022, Кзз 147/2023, Кзз 135/2023,...), наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на пресуду Врховног касационог суда Кзз 615/2019 од 03.07.2019. године, нису од утицаја на другачију одлуку у овом предмету.

Испитујући захтев за заштиту законитости адвоката Драгића Радовановића, Врховни суд је нашао да је исти недозвољен.

Одредбом члана 482. став 1. ЗКП, прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца и суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том законику.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП, прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. истог члана прописано је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

Како се у списима предмета не налази пуномоћје којим је окривљена АА овластила адвоката Драгића Радовановића да је заступа у предметном кривичном поступку или поднесе захтев за заштиту законитост, то наведени адвокат нема својство браниоца окривљене и самим тим не спада у круг лица која су овлашћена за подношење овог ванредног правног лека.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић